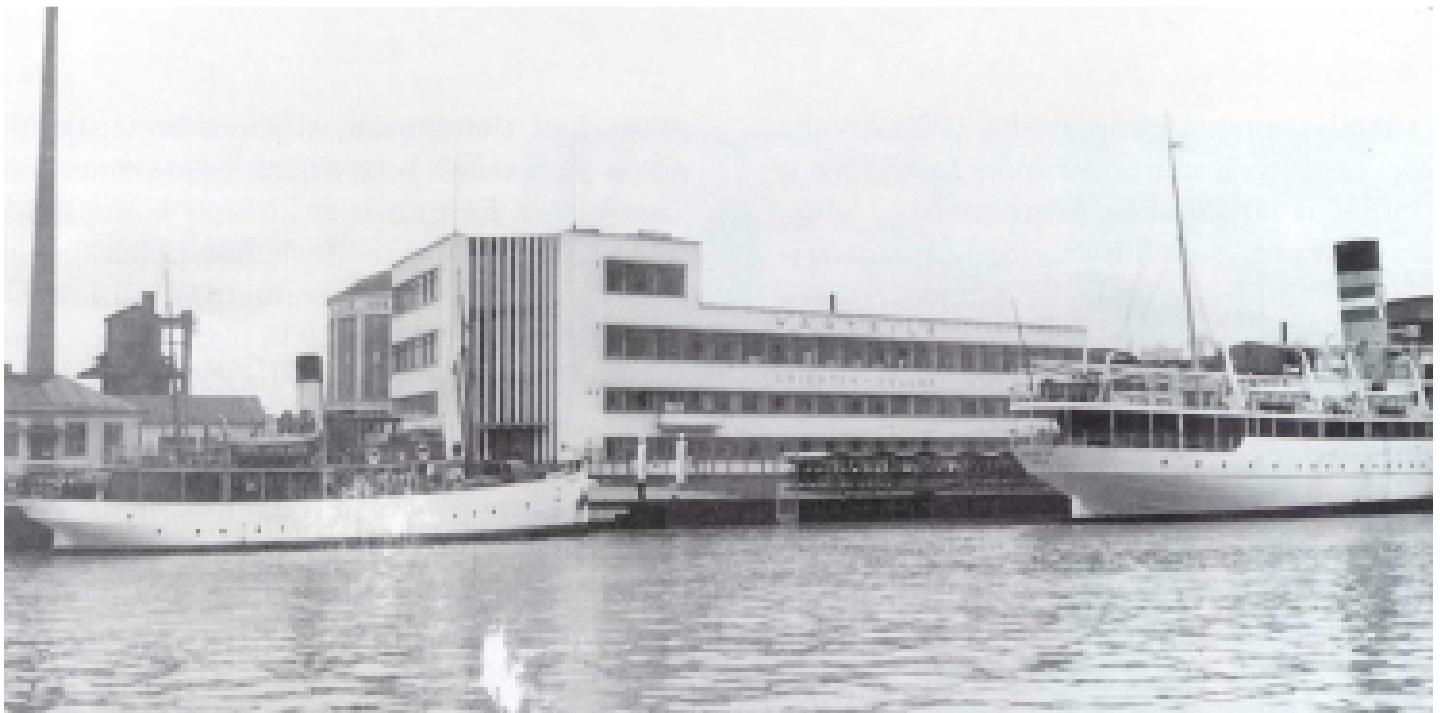

Martinrantaseura

Jäsenlehti 1/2007

KOKOUSKUTSU

YHDISTYKSEN KEVÄTKOKOUS

Paikka: Vähä-Heikkilän koulu, Myllymäentie 42, Turku

Aika: 15.3.2007 klo 18.00 alkaen

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri sekä kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa
3. Hyväksytään työjärjestys
4. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
5. Esitetään hallituksen kertomus edellisen vuoden toiminnasta sekä esitetään tilit ja tilintarkastajien lausunto niistä
6. Vahvistetaan tilinpäätös ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä vastuuvollisille
7. Käsitellään muut kokoukselle tehdyt esitykset, jotka tulee jättää kirjallisina yhdistyksen hallitukselle kuukautta ennen kokouspäivää
8. Muut mahdolliset asiat
9. Kokouksen päättäminen

Kokouksen aluksi rehtori Erkki Matilainen esittelee Vähä-Heikkilän koulun nykypäivää. Kokouksen jälkeen koulun entiset oppilaat, myöhemmin pitkään koulun rehtorina toiminut Turjo Lempinen ja hänen luokkatoverinsa professori Kalevi Wiik, kertovat koulun historiasta ja muistelevat koulun käyntiä silloin ennen. Kahvitarjoilua.

Tervetuloa

Hallitus

Kansikuva:

Valkoisessa talossa toimi aikanaan Crichton-Vulcan Oy:n, myöhemmin Wärtsilä Turun Telakan konttori. Kuvassa vuodelta 1938 rakennus on alkuperäisessä asussaan ennen laajennuksia. Kuvassa oikealla on S/S Bore II valmiina telakalta lähtöön. Nykyisin Valkoisessa talossa toimii Elomatic Oy:n pääkonttori. Kuva: Elomatic Oy arkisto.

Tarttis tehrä jotta

Martinrannan asukkaita on viime aikoina puhuttanut erityisesti kaksi asiaa; alueen läpikulkuliikenteen kasvavat ongelmat ja Martin kirjaston lopettamisuhka. Martinrantaseurakin haluaa osallistua keskusteluun ja olla mukana osaltaan vaikuttamassa, ennen kuin asioista lopullisesti päätetään.

Martinrantaseura järjesti jo viime syksynä Vähä-Heikkilän mäkitupalaisien kanssa liikenneillan, jossa keskustelua alusti Turun kevyen liikenteen asiamies Mikko Laaksonen. Illan keskusteluissa puhutti eniten jatkuvasti kasvava liikenne Hirvensalon suunnalta keskikaupungille. Sitä tulee vielä lisäämään suunnitteilla olevien Hirvensalon ja Kaksikerran uusien suurien asuntoalueiden lisäksi myös Heikkilän kasarmialueen ja Telakkarannan tuleva asujamisto. Myös Itäisen Pitkänkadun-Kupittaankadun liikenteen kehitys ja alueen kevyen liikenteen väylät aiheuttivat keskustelua. Ehdotuksena tuli esiin mm. Kupittaankadun läpiajoliikenteen rauhoittaminen erilaisin rajoituksin. Seuran lähiajan suunnitelmissa onkin koota alueen naapuriseurarat yhteistyöhön pohtimaan kasvavien liikenneongelmien yhteisiä haasteita.

Martin kirjaston lopettamisuhka on nostanut alueen asukkaiden niskakarvat pystyyn. Kirjasto on valoisa ja viihtyisä, sinne on helppo päästä. Kirjasto on hyvin tärkeä alueen vanhusväestölle, jota alueella paljon. Yhtä tärkeä se on lapsille. Kirjasto, joka on lainausmääriltään Turun suurimpia, on toiminut lasten kulttuuripolkuohjelmassa erinomaisesti, onhan alueella

useita kouluja, esikouluja lastentarhoja. Kouluja on alueella ainakin seitsemän kappaletta. Ainakin pienemmille koululaisille, ala-astelaisille ja esikoululaisille, on hyvin hankalaa, ellei mahdollonta lähteä kirjastoon keskustaan. Voi vain kuvitella miten pienet lapset pärjäisivät pyöräillessään pimeään aikaan liikenteen vilinässä keskikaupungille kirjastoon!

Nykyistä kirjastoa voi myös kehittää. Joistakin toiminnoista voisi ehkä luopua ja ottaa käyttöön uusia. Voitaisiin suunnitella kokoontumistila, jota tarhat ja koulut voisivat käyttää kirjaesittelyissä ja satutunneilla. Tilaa voitaisiin käyttää päiväsaikaan lukusalina ja muina aikoina vaikka paikallisten yhteisöjen kokoontumistilana. Muitakin uusia käyttömuotoja voisi kehittää.

Martin kirjastossa on helmikuun 15. päivänä Martinrantaseuran järjestämä kirjastoilta, jossa kirjaston henkilökunta esittelee kirjastoaan ja martinrantalaiset kirjailijat kertovat mitä kotikirjasto on merkinnyt heille. Illasta tarkemmin tapahtumakalenterissa sivulla 24. Toivottavasti lopettamisuhasta huolta kantavat martinrantalaiset tulevat joukolla mukaan keskustelemaan ja miettimään niitä mahdollisuuksia, joita meillä kirjaston puolustamiseksi ja sen kehittämiseksi on.

Jottain tarttis tehrä, tai annetak olla vaa...

Laivarakennuksen historiaa Aurajokisuussa Vierailulla Valkoisessa talossa

Martinrannan alueella Aurajokisuussa on rakennettu laivoja jo 1500-luvulta alkaen; kauppa-aluksia, sotalaivoja, sukellusvenettä, höyryristeilijöitä, huvipurssia, valtamerihinaajia, matkustajalauttoja ja loistoristeilijöitä. Tämä kävi ilmi multimediadokumentista, jonka martinrantaseuralaiset saivat nähdä ja kuulla vierailullaan Valkoisessa talossa viime syyskuussa.

Valkoista taloa nykyisin isännöivän Elomatic Oy:n hallituksen puheenjohtaja, teollisuusneuvos **Ari Elo** on yhdessä historiantutkija **Ilkka Valveen** kanssa koostanut esityksen, josta saadaan hyvä kuva Aurajokisuun telakoiden historiasta 1500-luvulta nykypäivään. Alkuaikoina rakennettiin Turun linnan tuntumassa Linnanfältin rannalla aluksi Ruotsi-Suomen laivaston tarpeisiin tykkipurssia ja muita pienaluksia. Laajemmin lähes nykypäiviin jatkunut telakkateollisuus alkoi 1700-luvulla.

Aurajoen rantojen suurimittaisen telakkateollisuuden kehittäjistä Ari Elo nosti tärkeimmiksi kolme nimeä; **Robert Fithie**, **William Crichton** ja **Allan Staffans**.

Elo kertoi, miten 1700-luvulla alettiin telakoilla rakentamaan kauppa-aluksia, joiden rakentamis-

ta johtamaan värvättiin englantilainen laivarakennusmestari Robert Fithie. Hänen johdollaan varvitoiminta nousi kukoistukseen. 1700-luvun loppupuolen laskusuhdanteen jälkeen toiminta lisääntyi kiihtyvällä vauhdilla, kun höyrylaivakausi alkoi 1800-luvun puolivälissä. Silloin saapui Turkuun Skotlannista Cowie & Erickssonin konepajan palvelukseen höyrykoneita rakentamaan William Crichton, joka vuonna 1864 aloitti höyrylaivojen rakentamisen konepajan alueella.

Crichtonin telakan ensimmäinen rakennuskohde, tilauskirjan numerolla 1 oli höyryristeilijä Suomi. Telakka toimi vaihtelevalla menestyksellä 1900-luvun alkupuolelle asti. 1910-luvulla rakennettiin mm. Venäjän meriministeriölle useita 56 jalan höyrykaateita ja suurempiakin sota-aluksia. Jokirannan koristuksena on vielä olemassa Crichtonin vanha asuin- ja toimistorakennus osoitteessa Itäinen Rantakatu 56. Alueella toimi noihin aikoihin myös moottoritehdas ja veistämö Oy Andrée & Rosenqvist, joka v. 1939 sulautettiin Värtsilään. "Androksen" toiminta jatkui samassa paikassa 1960-luvulle, aina tilojen purkamiseen asti. Nii-

den paikalle rakennettiin valtavat moottoritehdashallit, joissa tehtiin vv.1987-2004 Wärtsilä-Dieselin suuria laiva- ym. moottoreita.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeisen lamakauden uhatessa koko telakkatoimintaa, tuli pelastajaksi Allan Staffans. Hänen taitavuudellaan ja sitkeydellään saatiin aikaan Crichtonin ja Vulcanin telakoiden yhdistäminen ja sota-alustilausten saaminen Turkuun. 1930-luvun taitteessa rakennettiin telakalla mm sukellusvenet Vetehinen, Vesihiisi ja Iku-Turso sekä panssarilaivat Väinämöinen ja Ilmarinen. Sotien jälkeisenä aikana tulivat telakoille suuret sotakorvausalusten tilaukset. Suurimmat ja vaativimmat annettiin Wärtsilä-yhtymän telakoille Turkuun ja Helsinkiin. Rakennettiin rahtialuksia, merihinaajia ja proomuja.

Vuonna 1965 Crichton-

Vulcan sai uuden nimen Oy Wärtsilä Ab Turun Telakka ja silloin häipyi historiaan perustajan nimi toista sataa vuotta vanhan yhtiön nimestä. Reilun kymmenen vuotta myöhemmin loppui yhtiön koko telakkatoiminta Turussa. Telakalla rakennettiin silloin lukuisia todella suuri aluksia ja tuotantolaitokset olivat käytössä äärirajoille saakka. Uudet, vieläkin suurempien laivojen, tilaukset johtivat päätökseen uuden "laivatehtaan" rakentamiseen.

Laivojen rakentaminen päättyi Aurajokirannassa v. 1979, kun Pernon telakka valmistui lopulliseen käyttöönsä. Toimintaa alueella jatkoi vielä viime vuosiin saakka Turun korjaustelakka, kunnes senkin toiminta hiljalleen siirtyi pois. Nyt alueelle suunnitellaan korkeita asuinkerrostaloja muuttamaan Aurajokisuun näkyviä lopullisesti. Viisisataavuoti-

Vieraita Valkoisessa talossa, oik. isäntä, teollisuusneuvos Ari Elo.

nen telakkaperinne Turussa on katkennut.

Valkoinen talo

Crichton-Vulcanin telakkatoiminnan laajentuessa 1930-luvulla tuli ajankohtaiseksi telakan tilojen uudistaminen. Silloin havaittiin välttämättömäksi uusien toimisto- ja piirustuskonttoritilojen rakentaminen kasvavaan tarpeeseen. Rakennuksen suunnittelu uskottiin arkkitehti Gunnar Wahlroosille, joka oli tätä ennen suunnitellut joukon tunnettuja julkisia rakennuksia eri puolille Suomea. Hänen Turussa sijaitsevista töistään tunnetuin lienee meille martinrantaalaisille varsin tuttu Martin kirk-

ko, jonka hän suunnitteli yhdessä arkkitehti Totti Soran kanssa. Telakalle Wahlroos oli aikaisemmin suunnitellut uuden köysiradan.

Uusi konttorirakennus nousi Aurajoen rantaan vanhalle Vulcanin alueelle ja se otettiin käyttöön vuonna 1937. Joen suuntainen funktionaalista tyyliä edustava rakennus oli silloin kolmikerroksinen ja sen koillispäässä oli näyttävä torniosa pääsisäänkäynteineen. Väriltään rakennus oli valkoinen ja telakkaväen keskuudessa se tuli alusta alkaen tunnetuksi nimellä "Valkoinen talo".

Viisikymmentäluvun loppupuolella Valkoista taloa laajennettiin torniosasta kaakkoon suun-

*Valkoinen talo
nykyään*

tautuvalla 4-kerroksisella siivellä. Uuteen siipiosaan sijoitettiin myös rakennuksen pääsisäänkäynti, joka on edelleen käytössä. Vuonna 1964 rakennusta laajennettiin edelleen rakentamalla alkuperäisen joensuuntaiseen siipeen neljäs kerros.

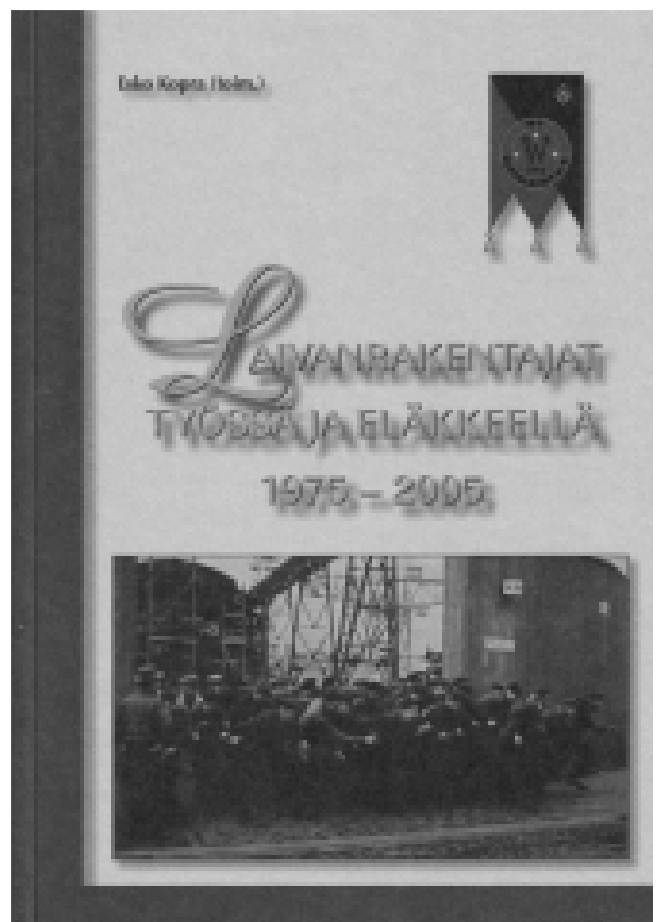
Valkoinen talo pysyi telakan käytössä aina Wärtsilä Marinen kaudelle asti. Viimeisenä sieltä siirtyi uudelle Pernon telakalle varustelusuunnittelun osasto vuonna 1988. Wärtsilä Marinen konkurssin jälkeen rakennus jäi Lohja Oy:lle, josta Wärtsilän kanssa toteutuneessa yhteenliittymässä 90-

luvun alussa tuli Oy Metra Ab. Metralta rakennuksen osti vuonna 1999 Elomatic Oy, jonka pääkonttorina rakennus nyt toimii.

Jouni Liuke

Lähde: Ari Elo - Ilkka Valve; Laivarakennuksen historiaa Turussa, multimediodokumentti

Turun Telakka ja Konepajaeläkeläiset ry julkaisi lokakuussa teoksen "Laivanrakentajat työssä ja eläkkeellä 1975-2005". 176-sivuista kuvitettua 30-vuotisjuhlajulkaisua myydään mm. Föripuodissa Sairashuoneenkadulla 13 euron hintaan. Kirjan on toimittanut yhdistyksen entinen puheenjohtaja Esko Kopra.

Martin alueella monipuolista teollisuutta

Makeisia makasiinikorttelista

Martinrannan alueella on aikanaan toiminut monenmoista pienteollisuutta. Vuosisatojen takaisista tiilisaleista, laivasepistä ja veneentekijöistä puhumattakaan on kortteleissa tuotettu kaikenlaista hyödykettä, makeisia ja makkaraa, sokeria ja sikuria, posliinia ja rautasänkyjä ynnä paljon, paljon muuta.

Martinrannan teollisuudesta kertoi meille asioihin perusteellisesti perehtynyt, Wanhanaajan Puoti Ry:n puheenjohtaja ja Wanhanaajan Puoti Museokahvilan hoitaja **Mikael Andersson** (kuvassa alla) yhdistyksemme kokouksessa mar-

raskuussa. Monipuolisista teollisuusyrityksistä Anderssonin esityksestä voidaan poimia mm. Suomen Sokeri Oy:n Auran tehdas Sotalaistenkadulla, Hellaksen makeistehdas makasiinikorttelissa, K. Lampisen posliinitehdas Matinkadulla, Fischerin makkaratehdas Itäisellä rantakadulla, Arionin teknokemiallinen tehdas Tiilentekijänkadulla jne.

Auran Sokeritehdas toimi vv.1858-1918 jatkoi vuodesta alkaen 1919 Suomen Sokeri Oy:n Auran tehtaana. Turussa oli sokeriteollisuutta jo vuodesta 1776 alkaen; parin vuosisadan aikana

täällä toimi useita sokeritehtaita. Sokeri valmistettiin alkuaikoina vanhemman ikäluokan hyvin muistamana ns. toppasokerina. Sen valmistus lopetettiin Turussa v. 1944. Myöhemmin sitä tehtiin vielä Vaasassa, jossa sen valmistus loppui v. 1957. Auran tehtaan, joka sijaitsi jokirannassa Rantakadun ja Sotalaistenkadun kulmassa, toiminta loppui 1961. Rakennukset purettiin ja niiden paikalle nousi nykyinen As Oy Sokeriranta vuosina 1962 - 1964.

Makasiinikortteli sijaitsi Aurajoen rantamaisemissa suunnitteen nykyisen kaupunginteatterin, valtion virastotalon ja Wäinö Aaltosen museon paikkeilla. Kauppiat rakensivat alueelle 1800-luvun alusta alkaen varastojaan, olihan paikka lähellä silloista satamaa. Korttelissa oli runsaasti erilaista yritystoimintaa, puutavara-liikkeitä, romukauppiaita ja jopa karamellitehdas. Kauppias Åström valmisti ja myi siellä teknokemiallisia tuotteita. Makasiinit purettiin vuonna 1959 suurten julkisten rakennusten tieltä.

Oy Hellas Ab Makeistehdas sijaitsi alkuaan Makasiinikorttelissa. Rudolf Gardberg, joka oli töissä "Krkukoffin firmassa Turussa" osti v. 1910 yhdessä Hugo Gardbergin kanssa Helsingin Uuden Karamellitehtaan Turun sivutuotannon. Firma oli perustettu 1890 Helsingissä ja sivutuotanto 1899

Turussa. Tehdas aloitti Itäinen Rantakatu 16:ssa josta se muutti v. 1911 Makasiinikortteliin.

Tehdas valmisti venäläisvai-kutteisia, lähinnä kovia karamelleja, mutta myös "tshinuskia", rakeita ja marmeladimakeisia. Tilauksesta tehtiin lisäksi mm. hää- ja hautajaiskaramelleja. Käsin käärityissä joulukaramelleissa oli liimattuja enkeleitä, joulupukkeja ja muita koristeita. Tehtaassa oli töissä tuolloin jopa 60 henkilöä. Tuotannon kasvaessa tuli tehtaalle laajennustarpeita ja kun se ei ollut mahdollista Makasiinikorttelissa, oli harkittava muuttoa. Uudet tilat löytyivät Kärsämäestä, josta löytyivät lopettamassa olevan Amalieborgin olutpanimon tilat. Muutto tapahtui vuonna 1916. Myöhemmin Huhtamäki-Yhtymään kuulunut ja tänä vuonna surullisesti lopetettu Hellas on siis aloittanut Martinrannan alueella.

Arion Oy, joka on toiminut myös Arizon -nimellä, toimi Tii-lentekijänkatu 4:ssä ja valmisti teknokemiallisen alan tuotteita. Samassa osoitteessa toimi Arionin sisaryritys Koteva Oy, joka valmisti kirjapainotuotteita ja kote-loita. Rakennukset, joissa aikojen saatossa toimi useita erilaisia pieniä yrityksiä, purettiin pari vuotta sitten ja paikalle rakennettiin 7-kerroksinen asuinkerrostalo. Puretut teollisuusrakennukset olivat

peräisin vuosilta 1945-1960. Tontilla oleva pieni asuinrakennus vuodelta 1943, Onninlinna, on vielä paikoillaan.

Turun Makkaratehdas sijaitsi osoitteessa Itäinen Rantakatu 70. Sen tilat ostivat v. 1925 makkaramestarit Fischer ja Berger, jotka valmistivat tehtaassaan Suomen ensimmäiset makkarasäilykkeet, pitkät wienernakit. Yhtiöllä oli parhaimmillaan seitsemäntoista Fibe-lihamyymälää, joista kolme sijaitsi Martin alueella. Yritys myytiin v. 1972 helsinkiläiselle Marschanelle, jonka nimi tuli yrityksen nimen yhteyteen. Turun myymälät lopetettiin sen jälkeen melko pian, yhtiö ajautui vähitellen vaikeuksiin ja se lopetti toimintansa. Fibe:n myymälöitä oli osoitteissa Martinkatu 13 ja 16 sekä Itäinen Pitkätkatu 54.

Karl Lampinen Oy sijaitsi Martinkatu 2A tontilla nykyisen Martinmyllyn paikalla. Anna Juslin ja

Posliinitehdas Martinkadulla v. 1940

lakitieteen kandidaatti J. A. Nikkilä olivat perustaneet tontille aikoinaan Lasi- ja posliiniliike Kristalli Oy -nimisen yrityksen. Karl Lampinen Oy osti sen vuonna 1925. Energinen Karl Lampinen, joka aiemmin toimi mm. klapikauppiaana Kielissä Saksassa, muutti Turkuun 1896 ja perusti Porsliini- ja lasitavarain ja taloustarpeiden tukku- ja vähittäiskauppa Lampisen. Karl Lampinen kuoli kuitenkin tuberkuloosin kaatamana jo v. 1900, jonka jälkeen hänen leskensä Jolanda Wilhelmiina jatkoi yrityksen toimintaa. Vuonna 1925 sitten Lampisen pojat Waldemar ja Karl Hans ottivat hoitoonsa yrityksen ja jo samana vuonna veljekset ostivat Matinkadulta Kristalli Oy:n. Tehtaan tarvitsema raakaposliini tuotiin Tsekkistä, Saksasta, Kiinasta ja Japanista. Valkoinen posliini koristeltiin Matinkadun tehtaassa - parhaimmillaan parinkymmenen työtön voimin - maalaamalla, kultaamalla ja painokuvilla. Vaikean sota-ajan ja sen aiheuttaman raaka-ainepulan vuoksi tehdas jouduttiin myymään vuonna 1945.

Vielä 1950-luvulla Martinrannan alueella toimi yli 30 ruoka- ja siirtomaatavarakauppaa tai sekatavarakauppaa, kymmenkunta lihakauppaa, 14 maitokaup-

paa, 27 kappaletta vaate-, lyhytvara- jms. kauppoja sekä lukuisa määrä erilaisia yrittäjiä; leipomoi- ta, kemikaliota, kirja- ja paperi- kauppoja, kulta- ja kellosepänliik- keitä, partureita, kampaamoja ym. ym. Yleisiä saunojakin oli seit- semän kappaletta, halkosahoja kolme, ja kaikenlaisia pienyrityk- siä, kuten maalausliikkeitä, puuse- päntehtaita, sähköliikkeitä, läm-

pö- ja vesijohtoliikkeitä, autokor- jaamoja, peltiseppiä, niklaamoja, metallityöpajoja, pesuloita, valo- kuvaamoja ja muita eri alojen yrittäjiä oli yhteensä lähes sata.

Aika entinen ei koskaan enää pa- laa...

Koonneet Heimo Kumlander ja Jouni Liuke

Yläföri taustanaan makasiinikorttelia joskus 30-luvulla, kuva saatu jäseneltämme Reima Aaltoselta

**Kuvia, muistelmia ja muita artikkeleita Martinrannan alueelta
Martti Walden**

<http://kotisivu.dnainternet.net/martwald/>

Kuninkaankartanon isäntä, taiteilija Jukka Salminen on poissa Kohtalokas venematka

"Reitiltä automaattiohjauksessa poikennut saksalainen rahtilai-va koitui TS:n mainostaiteilijan ja hänen kolmihenkisen seurueensa pelastukseksi hyisellä Itämerellä" kertoi Turun Sanomat uutisessaan kolmisenkymmentä vuotta sitten. He "joutuivat taistelemaan 14 tuntia hyisessä vedessä heidän veneensä haaksirikkouduttua lähellä Gotska Sandötä ennen kuin heidät poimitiin saksalaislaivaan".

Lehtijutun kohde, taiteilija Jukka Salminen, kuoli 13.11.2006 keuhkojensiirtoleikkauksen jälkeisiin komplikaatioihin. Hän oli syntynyt 12.9.1947 Turussa. Hänen inhimillisesti katsoen aivan liian aikaisen poismenonsa aiheuttaneen sairauden perimmäiset syyt löytyvät tuosta vuosikymmenten takaisesta merionnettomuudesta ja sen seurauksista.

Salminen oli kiinnostunut veneistä ja veneilystä. Hän rakensi itselleen omin käsin ja talkoovoimin 12 metrisen komean puisen moottoriveneen. Veneen, Iris II, ensimmäinen pitkän matkan purjehduksen määränpäänä oli Visby. Matkaan lähdettiin neljän hengen voimin; kipparina Jukka ja

miehistönä vaimo Iris ja eräs tuttu pariskunta. Mukaan otettiin myös pieni, vain yksikuukautinen kissanpentu. Sää oli alkumatkassa hieno ja vielä Utöstä lähdettäessä ilma oli kaunis, mutta alkoi sitten nopeasti huonontua. Jukka Salminen kertoili juttutuo-kioidessamme kuninkaankartanossa matkastaan näin:

"Tuuli yltyi kovaksi ja puolen yön aikaan se oli jo varmaan 8 boforin luokkaa. Oltiin Iriksen kanssa alhaalla hytissä nukkumassa ja muut olivat vahdissa ohjaamossa. Jokin vaisto tai outo ääni herätti

minut aamuyöllä. Huomasin vettä turkilla ja sitä pulppusi jostain koko ajan lisää. Ohjaamossa ei oltu huomattu tästä vielä mitään. Vettä tuli sitä vauhtia, että oli parasta valmistautua pahimpaan." Veneväki kokosi mukaansa kiireessä varavaatteita, muonaa ja rahaa; vesille laskettiin pelastusveneenä toiminut pienehkö jolla. Jolla ei kuitenkaan kantanut neljän hengen kuormaa, vaan keikahti kohta nurin. Muonat ja muut varusteet hävisivät saman tien.

"Kiipesimme takaisin veneeseen, joka vielä pysyi pinnalla keulaan jääneen suuren ilmataskun varassa. Kaikki oli tapahtunut hyvin äkkiä, vain muutamassa minuutissa kello neljän ja viiden vä-

lillä aamulla. Siellä nyt kökötimme kaikki neljä vaahtoavalla merellä uppoamassa olevan veneen keulapakalla. Matkaa Gotska Sandöön oli varmaan lähes parikymmentä mailia. Jolla sentään oli saatu pärjättyä."

Yhtään laivaa ei nähty näköpiirissä, vain korkeita aaltoja ja pilvistä taivasta. Radiopuhelinta ei ollut, vene uppoamassa alta ja avun saaminen näytti toivottomalta. Keulassa istujille kylmä vesi alkoi ulottua vyötärölle asti. Seitsemän tuntia kului ja Jukka lähti yksinään soutamaan jollalla hakeakseen apua kaukana taivaanrannassa harmaana viivana näkyvältä saarelta.

"Matka tuntui kyllä toivotto-

*Jukka Salmisen
piirros "Hätä on
tämän näköinen"
n. vuodelta 1985*

malta siinä säässä, mutta päätin että jotain on yritettävä. Oli jo puolipäivä eikä yhtään alusta ollut ilmestynyt näköpiiriin. Pääsin jollallani etenemään vain pienen matkan sellaisessa merenkäynnissä. Jolla kaatui, hävisi sen tien ja jouduin meren armoille. Yritin uida takaisin veneelle, uin ja uin. Aallokossa se oli vaikeaa, pärskeissä pysyi hädin tuskin pinnalla. En tiennyt ajan kulusta, mutta useita tunteja siinä kului. Minulle tuli jonkinlaisia harha-aistimuksia, näin näkyjä, ihmisiä, joiden kanssa juttelin."

Jostain oli Jukan käsiin osunut kylmälaukun styroxinen kansi, jonka varassa hän puoliksi tiedottomana kellui. Hypotermia hiipi kehoon, kädet ja jalat jäykistyivät toimintakelvottomiksi, aivotointa takkuili. Hän oli kylmässä meressä yli seitsemän tuntia, kunnes hänet puolitiedottomana nostettiin häntä etsineeseen laivaan. Bremenistä Tammisaareen matkalla ollut rahtilaiva m/s Loki oli noin kello 17.30 aikaan havainnut uppoamassa olleen veneen ja sen päälle tarrautuneet ja köysillä itsensä kiinni sitoneet kolme haaksirikkoista. Se tapahtui viime hetkessä, sillä tunnin kuluksua todettiin veneen uponneen. Visbystä hälytettiin apua Jukka Salmisen etsimiseksi. Toivoa ei paljon ollut, olihan hänen katoa-

misestaan hyiselle merelle kulunut jo paljon aikaa.

"Muistan vain sen, että läheläni oli ilmestynyt ison laivan kylki. Kannella näin Iriksen ja kysyin olivatko muut pelastuneet." Visbystä hälytetty helikopteri laskeutui laivan kannelle ja Salminen siirrettiin sillä Visbyn sairaalan teho-osastolle. "Helikopterissa ollut asiansa osaava lääkäri todennäköisesti pelasti minut pahemmilta vaurioilta. Hän hieroi voimalla kaulaani ja pumppasi siten verta aivoihini. Ruumiinlämpöni oli silloin 25 asteen paikkeilla. Tajuihini tulikin vasta seuraavana yönä kello yhden aikoihin."

Muut haaksirikkoiset pääsivät ML Lokin mukana Hankoon. Jukka joutui viettämään Visbyn sairaalassa useita päiviä, kunnes sai kuljetuksen Turkuun Haaksirikko sai lopulta onnellisen lopun kaikkien neljän purjehtijan osalta. Yksi uhri kuitenkin tuli; seurueen pieni kissanpentu ei jaksanut kamppailla elämästään. Se vaipui Iris II:n lailla meren syvyyksiin.

Martinrantaseuran ystävä

Yksi vakava seuraus haaksirikolla kuitenkin oli, Jukka Salmisen keuhkot vaurioituivat 14 tunnin kamppailussa merta vastaan hypotermian vaikutuksesta pysyvästi. Vuosikymmenien mittaan niiden kunto heikkeni ja se johti lo-

pulta kohtalokkaaseen keuhkojen-
siirtoleikkaukseen ja ennenaikai-
seen kuolemaan.

Salminen tunnettiin ennen
kaikkea 1970-luvulta Turun Sano-
mien piirtäjänä, hänen Ruissalon
taiteilijakodistaan Villa Carlosta,
vahvoista Kalevala-kuvituksistaan
ja Auran Kalevalapuistostaan. Vii-
meisten vajaan kuuden vuoden ai-
kana hän remontoi taitelijakodik-
seen Vähä-Heikkilän kuninkaankar-
tanon. Hän sai talon paviljonki-
rakennuksineen valmiiksi vii-
me kesänä ja se on nyt kauniina
kruununa Martinrannan alueen
merkittävimpien nähtävyyksien
joukossa.

Salminen oli monella tavalla

kiinnostunut myös Martinranta-
seuran toiminnasta ja oli mukana
tukemassa sitä. Seuran jäsenet
muistavat hänet viime keväisestä
tutustumisretkestä Kuninkaankar-
tanoon ja sen aikana saadusta ys-
tävällisestä opastuksesta sekä
kestityksestä kartanon pihamaal-
la. Salminen ideoi viimeisinä kuu-
kausinaan seuralle myyntiin tar-
koitettuja martinranta-aiheisia
postikortteja. Se työ jäi valitetta-
vasti kesken...

Martinrantaseuralaiset otta-
vat sydämissään osaa kaipaama-
an jääneiden omaisten ja laa-
jan ystäväpiirin suruun.

Teksti ja valokuvat: Jouni Liuke

Kunnostettu Kuninkaankartano talvella 2006.

Lukijan palsta

Jäsenlehtemme on kaivattu palstaa, johon jäsenet saavat kirjoitella omia juttujaan, tarinoitaan ja muisteluksiaan Martinrannalta. Turkuseura järjestää tänä keväänä "Elämää Turun piholla" -nimisen kuvankeruu- ja kirjoituskilpailun, jossa pyritään löytämään vanhaa muistitietoa kaupunkimme pihoilta vuosien saatossa. Tämä meidän palstamme pyrkii vähän samaan. Toki meille sopivat muutkin jutut kuin vanhojen muistelut. Seuraavassa malliksi murrejuttu, jonka meille on lähettänyt nimimerkki Tapani Oksa.

Piispantarkastus

Aaltone ja Plumperi kävelivä pitkän Martinkatu. Ne treffasiva ain samas paikas, Kuninkaankartanonkarun kulmas. See taas johtus siit, et kumpiki asus siin nurkil: Plumperi mäes kolmostalos, ja Aaltone Martinkatu seiskas. Siit sit lähretti millo mihinki päi. Äijät oli harrastanu tämmössi päiväkävelyi siit saakka ku jäivä eläkkeel.

– Mahrettaisko me tänäpä jaksa kiivetä tonne kirkonmäel?, kysys Aaltone.

– Kyl mar me ny sev verra viäl jakseta, vastas Plumperi, ja siirsi köpin parempaan kättes.

Äijät kääntys Temppelinkarul, ja toppas siihe.

– On tämä sit kamalas kunnos, noitus Aaltone. – Eik noit autoi ny mihinkä muhal vois pistä? Jos vaik hävittäis ton pensa-aseman tost poijes, ja tekis siit parkkipaikoi.

– Se oliski hyvä ajatus. Mut kyl nämäp puutki tarttis vähä huolempitto. Leikata nek kumminki tarttis...

Keskustelu katkes ku Aaltone huommas kirkonmäel jottan liiket.

– Mikä linjapiili tonne tuli?, kysys hän, ja läks menemää sinnep päi.

Plumperi seuras peräs, niinko aina. Ei äijät kumminka ihan viäre uskaltanu mennä. Mut Huavinkarun kulma tuntuski juur sopivalt paikalt topata vähä huilama.

– Ihmissi siäl o, – autos meina, huamas Aaltone. Se ain kaik huomama.

Sit rupes tapahtuma. Ovi aukes ja kaik matkustajat tuliva ulos. Ne oliki jottan paremppa väkkee. Hianot vaattek kaikil ja kiiltäväk kenkät. Yhrel oli papin kaulukset ja joku jumalattoma suur risti

kaulassas. Oli miähi ja naissi. Kaik nii hiano, ku olisivat teatteriiim menos. Trappui ales tuli sit toinem pappi. Vatkattiin kässi kaua aika, ja höpötetti jottan koval äänel. Ei niist sanoist oikken selvää saanu – eres Aaltone. Mut kova oli kapeli. Semmossi herrat o mailma sivu ollu. Ei ne mittä hävetä ossa.

Ku oli kätelty ja juteltu, ni sit koko porukka kiipes niit trappusi ylös sinne kirkko. Kuski vaa jäi autos viäre ja se pistiki heti tupakaks. Aaltone halus mennä silt kuskilt kysymä, et mitä porukkaa se oikken kuskas.

Eikä Plumperi sitä ol ennenkä pysyny estämä.

– Huamenta!, sanos Aaltone sil kuskil. – Huamenta vaa!, se vastas, ja veteli sauhui.

– Mitä purukkaa sää tänne toit? Jotta herroi vissi? – Herroi ja frouvi!

– Taitava olla jostan muhalt ku Turust?, yritti Aaltone viäl kyssyy.

– Turust ja muualt, vastas kuski ja tumppas sen tupakkas jalkakäytävär reuna.

Aaltone käveli takas Plumperin tykö, ku se oli jääny vähän kauemmaks.

– Ei ol oikken juttutuulel, sanos Aaltone, ja läks kävelemää takas Martinkarul päi.

– Eik mek kirkol mennäkkä?, kysys Plumperi. – Kyl mar toi jo tuli nähryks, vastas Aaltone, ja jatko menoas.

Äijät kiärsi piänel lenki siin kirkon alapualel, ja lähtiväs sit kotti.

Seuraavan päivän Plumperi luki aamul Turu Sanomast, et Marti Seurakunnas oli eilän tehty piispantarkastus. Arkkipiispa Paarma seurueines oli käyny tutustumas kirkko ja seurakuntatalo. Plumperi rupes sen lehtes takan naurama, nii et Signeki sen kuuli.

– Mikä ny noi hauskaa o?, kysys Signe.

– Enhän mää koskaan mittää ihmisii tunne, eik nii?, kysys Plumperi.

– No jos tulisis presirentti maitokaupas vastaa, ni et kyl tuntis.

– Mut Aaltone ain sano tuntevas kaikki, hekotti Plumperi.

– Niin tunteeki. Kaik ministerit ja kaik. Mitä merkillist siin ny o?

– Ei se taira tänäpä lähteek kävelyl ollenka.

– Onk se kippiä sit?, kysys Signe.

– Juu. Sil on paarmanpurema.

Signe ihmetteli kovi ja sanos:

– Syyskuus! Kui se on mahrollist?

Tapani Oksa

Kuvia ja muistitietoa kerätään Turun pihoista Kivitalojen pihoillakin oli elämää

"Kivitalojen pihoillakin oli elämää" on paitsi vain yksi esimerkki kilpailun useista aihepiireistä myös selvä haaste kivitaloissa varttuneille turkulaisille ryhtyä muistelemaan elämänmenoja vaikkapa lapsuuden kotipihalla. Totta kai puutalojen ja omakotitalojen pihoilla leikittiin, tehtiin töitä ja vietettiin aikaa, mutta kaikenlaista tapahtui myös kivitalojen suojaisilla sisäpihoilla. Kyseessä on Turukuseuran järjestämä Elämää Turun pihoilla -niminen kuvankeuru- ja kirjoituskilpailu, jossa painotetaan pihojen käytön muuttumista vuosien saatossa.

Kilpailuun voi osallistua lähettämällä kuvia ja muistelmia elämästä Turun pihoilla. Materiaalia toivotaan kaikenlaisista pihoista omakotitalojen ja puutalojen pihoista kerrostalopihoihin. Kuva ja teksti yhdessä ovat parasta materiaalia, mutta osallistua voi myös vain joko kuvia tai tekstiä lähettämällä. Kilpailun tarkoituksena on kerätä tietoa siitä, miten elämä Turun pihoilla on muuttunut. Aineistoa toivotaan mahdollisimman kaukaisista ajoista tähän päivään asti.

Kirjoitukset voivat kuvata esimerkiksi elämää lapsuuden pihal-

la, pihaa suppean elämänpiirin ympäristönä, kuultuja tarinoita teemalla "elettiin pihoilla ennenkin" tai menneitä idyllejä pihaleikeistä sauna- tai huussipolkuihin. Nämä aihepiirit ovat kuitenkin vain esimerkkejä, eikä niiden perustella jaotella tai karsita materiaalia. Palkintolautakunta saattaa ryhmittää saapunutta aineistoa joko pihatyyppien tai ajanjaksojen mukaan.

Kilpailuun lähetettävien valokuvien tai piirrosten enimmäiskoko on A5. Kirjoitukset voivat olla enintään neljän konekirjoitusliuskan mittaisia. Materiaalista tulee ilmetä paikka- ja ajankohtatiedot. Kuvissa olevat henkilöt tulisi nimetä, tosin henkilötietojen puuttuminen ei ole este osallistua kilpailuun. Kilpailuun osallistujalla tulee olla täydet oikeudet kuviin ja muuhun lähettämäänsä aineistoon.

Näyttely tulossa

Kilpailun voittajat saavat kirjapalkintoja ja kunniakirjan. Parhaat työt julkaistaan Suomen Turku - Åbo, vår stad -lehdessä sekä Turukuseuran järjestämässä Elämää Turun pihoilla -näyttelyssä. Kilpailun järjestäjällä on oikeus muokata sekä korvauksetta käyttää ma-

teriaalia myös muissa julkaisuis-
saan ja näyttelyissään sekä luovut-
taa sitä tutkijoiden käyttöön. Kil-
pailun tarkat säännöt ovat saata-
vissa Turkuseurasta, puh. 233
1073 tai info@turkuseura.com.

Materiaali tulee toimittaa
31.5.2007 mennessä osoitteeseen
Turkuseura-Åbosamfundet, Elä-
mää Turun pihoilla, Sairashuo-

neenkatu 1, 20100 Turku.

Kilpailu on osa Turkuseuran
50-vuotisjuhlavuoden 2007 ohjel-
maa ja se järjestetään yhteistyös-
sä Turun kaupungin, Turun Pien-
talojen Keskusjärjestön, Turun
Yrittäjien ja Varsinais-Suomen
Kiinteistöyhdistyksen kanssa.

Kristiina Syrjäso

Kerrostalojen saartamaa pihaa Matinkadulla, kuva Heimo Kumlander

HALUTAAN VUOKRATA

**Taidemaalari etsii työhuonetta luonnonvalolla
tältä tai toiselta puolelta jokea.**

Ystävälliset vastaukset Sinikalle
puh. 045 110 1030

Ystävien kanssa kivempi olla elämässä

Ystävänpäivää vietetään jälleen 14. helmikuuta. Martinrantaseura kysyi Martin koulun iltapäiväkerholaisten mielipiteitä ystävydestä. Vastaukset antoivat koulun 2A-luokalta Janissa Piilinen ja 1B-luokalta Roope Hernala.

Kenelle tekisit ystävänpäiväkortin?

Janissa: Koko mun luokalle ja kaikille ystäville.

Roope: Voisin tehdä kaverille, vaikka Mikolle.

Millainen on hyvä ystävä?

Roope: Sen kanssa voi tehdä kaikenlaista.

Janissa: Sellainen kenen kanssa ei haluaisi riidellä ja joka olisi mu-

kava ystävä.

Mitä ystävän kanssa voi tehdä?

Janissa: Leikkiä, askarrella yhdessä ja sellaista.

Roope: Jos joku vaikka jahtaisi, niin ystävä voisi auttaa.

Miksi ystävät ovat tärkeitä?

Roope: Jos ei olisi kaveria, ei olisi mitään tekemistä.

Janissa: Siksi, että olisi kivempi olla koulussa ja elämässä.

Millaista elämä olisi ilman ystäviä?

Roope: Aika tylsää olisi.

Janissa: Olisi kurjaa ja tylsää eikä pystyisi olemaan ulkonakaan.

Teksti ja kuva: Kristiina Syrjäso

Martin koulu juhlii

Martin koulu täyttää kuluvana vuonna 80 vuotta. Koulun johtajan Matti Palmusen mukaan lukuvuosi 2007-2008 tulee olemaan juhlalukuvuosi. Martinrantaseuran jäsenlehden tulevisissa numeroissa tullaan kirjoittamaan tarkemmin vuonna 1927 perustetun koulun juhlavuoden ohjelmasta.

Martinkadulla asuva 8,5-vuotias Janissa Piilinen on aiemmin tehnyt ystävänpäiväkortteja sekä kotona että koulussa. Itäisellä kadulla asuva 7-vuotias Roope Hernalakin oli kuullut ystävänpäivästä.

Martin pihat alueraadin haravassa

Kerrostalopihat, rivitalopihat, omakotipihat, lomapihat ja yrityspihat. Martinrantaseura ryhtyy etsimään esimerkillisiä pihoja Turun Piha 2007 -kilpailun kilpailusarjoihin.

Kaupunginosaseurat ja omakotiyhdistykset muodostavat Turun pihakilpailun alueraadit. Kukin seura haravoi oman toimialueensa etsien sopivia pihoja ilmoitettavaksi kilpailuun. Lopullisen tuomion antaa kymmenhenkinen palokintolautakunta, joka käy läpi kaikkien alueraatien ehdotukset. Mikäli jollakin alueella toimii sekä kaupunginosaseura että omakotiyhdistys, muodostavat ne yhteistyössä alueraadin.

– Martinrantaseura tulee osallistumaan kilpailuun ja toimimaan yhteistyössä Vähä-Heikkilän Mäkitalaisyhdistyksen kanssa, seuran puheenjohtaja Jouni Liuke kertoo.

Myös Turun Yrittäjät ry sekä Varsinais-Suomen Kiinteistöyhdistys ry voivat ilmoittaa sopivia pihoja mukaan kilpailuun.

Uuden ja vanhan tasapaino

Neljän vuoden välein järjestettävän pihakilpailun erityisteemoja ovat tänä vuonna yrityspihat sekä vanhojen turkulaispihojen perinteitten vaaliminen. Lisäpisteiden

arvoista on "uuden ja vanhan tasapainoinen yhdistäminen niin muotokieleltään kuin kasvivalikoimiltaan", kerrotaan kilpailukutsussa. Yrityspihoissa kiitosta saa edustavuuden lisäksi istutusten, taideteosten ja rakennusten muodostama kokonaisuus.

Kilpailun järjestävät Turun kaupunki, Turkuseura-Åbosamfundet ry, Turun Pientalojen Keskusjärjestö ry, Turun Yrittäjät ry ja Varsinais-Suomen Kiinteistöyhdistys ry. Alueraatien tulee ilmoittautua mukaan kilpailuun huhtikuun loppuun mennessä. Ehdotukset kilpailusarjoihin tehdään 30.6. mennessä. Kilpailu ratkeaa vuoden lopussa. Toivotaan menestystä Martinrannan pihaille!

Kristiina Syrjäsuo

*Pihaidylliä Purokadulla.
Kuva Thea Selen*

Soittoa, laulua ja naurun parantavaa voimaa Jouluinen laulelmailta Manillassa

Martinrantaseura vietti joulu-kuun alussa edellisvuotiseen tapaan jouluista laulelmailtaa, tällä kertaa vast'ikään uusitussa Aurinkobaletin pikkusalissa.

Lauluillan veti tälläkin kertaa Martinmäen oma trubaduuri **Mauri Kivikoski** (alempi kuva). Hän johti yhteislaulua ja esitti niiden välillä mainioon tapaansa omia laulelmiaan. Myös kaikki vierailevat esiintyjät olivat martinrantalaisia. Jo edellisiltä vuosilta tuttu tähti, nyt jo 12-vuotias sellisti **Aino Koskimies** (kuva seur. sivulla vas.) esitti kauniisti Howard Blake'in kappaleen "Walking in the Air" sekä Frantz Schubertin kappaleen "Walzer".

Yllätysvieraana tuli mukaan

uusi tähti, Ainoon pienempi sisko, 10-vuotias **Hilma Koskimies** (kuva yllä), joka esitti alttoviulullaan taitavasti Joseph Haydnin kappaleen Allemande.

Elämän vakavuudesta kertoili innostaja **Markku Lahti** (kuva seur. sivulla oik.). Hän nauratti yleisöä eloisalla ja hauskalla tyyllään puhuessaan positiivisen elämänasenteen ja naurun parantavista voimista ihmiselämän kiemuroissa.

Kiitos onnistuneesta, viihtyisästä illasta katsomossa olleelle innostuneelle yleisölle ja kaikille muille mukana olleille, talkooväelle ja ennenkaikkea tietysti mainioille esiintyjille.

Jouni Liuke, kuvat JL ja MK

Liity jäseneksi

Liity Martinrantaseuran jäseneksi ja tuo mukanasasi ystäväsi ja naapurisikin. Saat jatkossa postitse kotiisi neljästi vuodessa ilmestyvän jäsentiedotteen, jossa kerrotaan seuran toiminnasta, tapahtumista, retkistä ja tutustumiskäynneistä. Jäsenmaksu on tänä vuonna 10 euroa, perhejäseniltä 2 euroa.

Täytä allaoleva lipuke ja toimita se jollekulle johtokunnan jäsenelle tai sihteerille os.

Heimo Kumlander
Betanianskatu 2 as 16
20810 TURKU
Puh. 040 593 4021
heimo.kumlander@mbnet.fi

Nimi _____

Ammatti _____

Lähiosoite _____

Synt.aika _____

Postitoimip. _____

Kotipuh. _____

Sähköposti _____

Muu puh. _____

Perhejäsenet _____

Kevään tapahtumakalenteri

Kirjallisuusilta Martin kirjastossa

To 15.2.2007 kello 18:00

Tavataan Martin kirjastossa, It. Pitkäkatu 47. Kirjailijat **Niina Repo** ja **Joni Pyysalo** kertovat minkälainen merkitys Martin kirjastolla on heille. Mukana on myös kirjaston henkilökuntaa esittelemässä kirjaston toimintaa. Martin kirjaston lakkautusuhka ja lähikirjastojen tilanne sävyttävät keskustelua, johon kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita osallistumaan.

Tutustuminen Vähä-Heikkilän kouluun

to 15.3.2007 kello 18:00

Tutustumme Vähä-Heikkilän 101-vuotiaan koulun nykypäivään rehtori **Erkki Matilaisen** opastuksella. Koulun menneisyydestä kertoo koulu-tiensä jo 1930-luvulla aloittanut ja myöhemmin koulun pitkäaikaisena rehtorina toiminut **Turjo Lempinen**. Mukana myös koulumuistojaan kertomassa Lempisen luokkatoverina 40-luvun alussa Heikkilän koulua käynyt professori **Kalevi Wiik**. Koulun ruokasalissa järjestetään tapahtuman yhteydessä Martinrantaseura ry:n kevätkokous. Kahvitarjoilu. Kokoontuminen koulun pihalla uuden D-rakennuksen edessä.

*Vähä-Heikkilän
koulun vanhin
rakennus v:lta
1906.*

*Kuva Jouni
Liuke 2007*

Biologinen museo 100 vuotta

ti 17.4.2007 kello 18:00

Biologisessa museossa tutkija **Pekka Käär** opastaa ryhmäämme ja kertoo museon satavuotisesta historiasta sekä nykyisestä toiminnasta. Tutustumme museon diaraamoihin, joiden lisänä on aivan uusi erikoisnäyttely Itämeren tulokaslajeista. Tutustumme samalla retkellä museorakennuksen lähiluontoon dendrologi **Robert Rainion** ja biologian lehtori **Ari Kalskeen** asiantuntevalla opastuksella. Museon sisäänpääsymaksu ryhmälennuksella on 3 euroa henkilöltä. Kokoontuminen museon edustalla. Lisätietoja: Ari Kalske, puh. 0400 576 606.

Luontoretki Katariinanlaaksoon

ti 15.5.2007

Kävelyretkellä tutustumme Katariinanlaakson ainutlaatuiseen luontoon, sen kasvistoon, puihin ja kevään kukkaloistoon sekä runsaslukuisen lintujen iltakonserttiin. Luoto-oppaina meillä ovat tutut **Ari Kalske** ja **Robert Rainio**. Saatamme päästä tutustumaan myös Turun kaupungin vierasmajaan *Villa Soliniin* sen emännän **Merja Henrikssonin** ystävällisellä opastuksella. Kokoontuminen Ispoisten kartanon vieressä olevalla parkkialueella (bussi n:o 13 pääte pysäkki) klo 18:00. Paikalle pääsee myös bussilla n:o 9. Kimppakyydillä voit tulla mukaan Sotalaisten aukiolta Martinkadun varrelta. Lähtö sieltä kello 17:45 henkilöautoilla.

Katariinankivi, jonka päällä Katariina Jagellonian kerrotaan kestineen vieraitaan kesäretkillä 1500-luvulla. Ota sinäkin retkellemme picnic-eväät mukaan!

Kuva: Heimo Kumlander 2007

Jäsenalennusta myöntävät liikkeet

Kehyskurki

Kehystykset, peilit ja ripustuslaskot
Alennukset tuotekohtaisesti
Tiilentekijänkatu 8-10
Puh. 235 2727

Kevytpyörä

Alennukset tuotekohtaisesti
Martinkatu 11.
Puh. 234 2108

Kuva-Laine

Valokuvaamo yms.
Alennukset tuotekohtaisesti
Stålmarminkatu 9.
Puh. 235 6476

Lahja- ja Lelupuoti H. Marjamäki

20 % normaalihintaisista leluista
Stålmarminkatu 2. Puh. 230 2457

Myllypuoti

Antikvariaatti ja vanhan tavarankauppa
Alennukset tuotekohtaisesti
Martinkatu 7. Puh. 235 7223

Ruusu-Aula

Kukkaostoksista 10%, ei koske kaikkia ulko-
ja kausikukkia
Martinkatu 1. Puh. 235 6849

Sisustustie Oy

Kalusteasennus- ja sisustusliike
10-15 % tuotteesta riippuen
Stålmarminkatu 5. Puh. 234 3166
040 729 1643

Stålmarminkukka

10 % kukkaostoista, alennus ei
koske lahjatavaraa eikä kortteja
Stålmarminkatu 2. Puh. 235 4194

Yrittäjä!

Meidän kauttamme tavoitat helposti alueen asukkaita. Otamme vastaan mainoksia alueen yrittäjiltä ja toimijoilta. Käytä mahdollisuutta hyväksesi! Seuraava jäsenlehtemme ilmestyy syyskuun alussa.

Ilmoitushintamme ovat:

	Mustavalkoinen	Väri
Koko sivu	100 euroa	120 euroa
Puoli sivua	60 euroa	70 euroa
Nejäsosasivu	40 euroa	50 euroa

Tuoca minul Pennä. Ja Plecki. Ja papperi

Arja Lylyn ja Riitta Vasenkarin musiikki- ja lausuntaesitys
Vanhalla Raatihuoneella 1.4. klo 15. Omistettu kirjailija Jarkko
Laineelle. Ohjelma 4 euroa (ennakkona Föripuodista,
Sairashuoneenk. 1, 3 euroa). Järj. Turkuseura, p. 233 1073,
yhteistyössä Turun Kulttuurikeskuksen kanssa.

MARTINRANTASEURA RY

Perustettu: 24.4.2004
Jäseniä 31.12.2006: 231
Jäsenmaksu 10 euroa, perhejäseniltä 2 euroa/hlö
Tilinumero: 571097-252324
<http://www.martinrantaseura.fi>

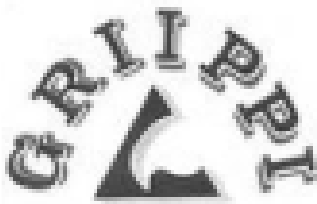
Postiosoite:
Martinrantaseura ry
c/o Jouni Liuke
It.Rantakatu 54 F 91,
20810 TURKU

JAOSTOT

Jaostot ja niiden kokoonkutsujat
Historiajaosto Jouni Liuke
Ohjelmajaosto Robert Rainio
Tiedotusjaosto Heimo Kumlander
Ympäristöjaosto Martti Simola

Jaostoihin toivotaan lisää jäseniä, joten mikäli jonkin jaoston toiminta kiinnostaa, otathan yhteyttä kyseisen ryhmän kokoonkutsujaan lisätietojen saamiseksi.

Tämän lehden postituksen kustansi

Mainos- ja liikelahjat
Vuorikatu 5 Turku puh. 251 6611
www.griippi.fi

HALLITUS V. 2007

Jouni Liuke, puheenjohtaja
Itäinen Rantakatu 54 F 91, 20810 TURKU
Puh. 0400 930 304

Martti Simola, varapuheenjohtaja
Myllymäentie 20, 20810 TURKU
Puh. 0400 999 100

Heimo Kumlander, sihteeri
Betanianskatu 2 as. 16, 20810 TURKU
Puh. 040 593 4021

Matti Koskimies, taloudenhoitaja
Stålarinkatu 13 as. 6, 20810 TURKU
Puh. 050 387 0590

Ari Kalske
Betanianskatu 8 as. 28, 20810 TURKU
Puh. 0400 576 606

Katriina Kankamo
Sirkkalankatu 42 B 5, 20700 TURKU
Puh. 050 564 7451

Raili Kataja
It. Rantakatu 40 A 15, 20810 TURKU
Puh. 040 557 2500

Turo Lindqvist
Stålarinkatu 3 A 12, 20810 TURKU
Puh. 044 323 0781

Robert Rainio
Martinkatu 1 B 23, 20810 TURKU
Puh. 050 530 4338

Kimmo Samuli
Talonmäenkatu 13, 20810 TURKU
Puh. 040 538 5002

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@martinrantaseura.fi

Jäsentiedotteen julkaisija: Martinrantaseura ry
Vastaava toimittaja: Jouni Liuke
Toimituskunta: Heimo Kumlander, Jouni Liuke, Kristiina Syrjäsuo
Taitto ja layout: Matti Koskimies
Painopaikka: Turun Yliopiston digipaino

